

GODINU I PO NAKON DONOŠENJA ODLUKE UN KOMITETA PROTIV TORTURE, BIH NIJE IMPLEMENTIRALA NITI JEDNU ODREDBU

Do kada čekati na ostvarenje prava?

Više od godinu dana nakon što je UN-ov Komitet protiv torture zatražio od Bosne i Hercegovine isplatu naknade štete, besplatnu medicinsku i psihološku podršku i javno službeno izvinjenje preživjeloj ratnog seksualnog nasilja, država još uvijek nije ispunila niti jednu odredbu ove Odluke, zaključeno je Popratnim izvještajem¹ koji je TRIAL International, zastupnik preživjele, podnio Komitetu u januaru ove godine. Kršenjem obaveza predviđenih UN Konvencijom protiv torture², ali i nizom drugih međunarodnih konvencija čija je BiH potpisnica, preživjelima se uskraćuje ostvarenje njihovih prava i produbljuje osjećaj nepovjerenja prema bh. vlastima. Briga o žrtvama ratne torture često je prepuštena organizacijama civilnog društva, a poražavajuća je činjenica da pojedine žrtve, gledajući na dosadašnji tok implementacije ove i sličnih domaćih i međunarodnih odluka, neće ni doživjeti pravdu za vrijeme svog života.

Budući da je riječ o prvoj odluci ovog tijela protiv Bosne i Hercegovine, njena implementacija bi predstavljala značajan presedan za bolje i odgovornije postupanje spram žrtva ovog i drugih ratnih zločina. Umjesto toga, svjedočimo dugom i sporom procesu implementacije, gdje se nastavlja loša praksa nepoštivanja odluka međunarodnih tijela. Osim pravne, država ima i moralnu obavezu jer preživjelima duguje konačno ozbiljan pristup po pitanju iznalaženja rješenja za ostvarenje prava.

„Potpuno svjesni činjenice da ispunjavanje pojedinih obaveza naloženih odlukom UN Komiteta kao što je isplata naknade štete zahtjeva strateški pristup koji oduzima više vremena i da u složenoj strukturi odlučivanja u BiH postoje i određene pravne, administrativne kao i finansijske prepreke, javno službeno izvinjenje, koje je za razliku od navedenog lakše provodivo, zaista predstavlja minimum koji Bosna i Hercegovina mora što prije ispuniti prema preživjeloj iz ovog predmeta, ali i drugim žrtvama ratne torture u državi.“, kazala je Lamija Tiro, prava savjetnica organizacije TRIAL International – Ured u BiH.

Podsjećamo, u augustu 2019. godine UN Komitet protiv torture je zaključio da je Bosna i Hercegovina prekršila svoje obaveze prema gospođi A., koja je 1993. godine pretrpjela silovanje. Iako je počinitelj zločina pravosnažno osuđen i obavezan na isplatu naknade štete preživjeloj, do naplate nije došlo. Budući da država nije osigurala da joj se u situaciji u kojoj počinitelj nema sredstava isplati naknada štete Odlukom 854/2017 Komiteta je zaključio da je preživjeloj onemogućeno efektivno i provodivo pravo na adekvatnu i pravednu naknadu, kao i što potpuniju rehabilitaciju.

Kontakt:

Amina Hujdur, saradnica za komunikaciju
a.hujdur@trialinternational.org
+387 33 219 873
trialinternational.org

O organizaciji: TRIAL International je nevladina organizacija koja se bori protiv nekažnjivosti međunarodnih zločina i podržava žrtve u njihovoj potrazi za pravdom. Organizacija pruža pravnu pomoć, podnosi slučajeve, razvija lokalne kapacitete i zagovara agendu ljudskih prava.

¹ Popratni izvještaj o nivou provedbe odluke Komiteta protiv torture u slučaju br. 854/2017 A. protiv Bosne i Hercegovine Komitetu protiv torture

² Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka

25. januar 2021. godine